

BILTEN KANCELARIJE GLAVNOG DRŽAVNOG TUŽIOCA

MART 2024

BILTEN KANCELARIJE GLAVNOG DRŽAVNOG TUŽIOCA

MART 2024

**U izdanju ovog Biltena prikazane su aktivnosti
KGDT-a za mesec MART 2024.**

**Govor V.D. glavnog državnog tužioca, g.
Besim Kelmendi, povodom održavanja
Godišnje konferencije tužilaca**

Priština, 2. mart 2024

Vaša Ekselencijo, Ambasador SAD na Kosovu, g.
Jeffrey M. Hovenier,

Poštovani šefu Kancelarije EU na Kosovu,
ambasadore Tomáš Szunyog

Poštovani predsednik Vrhovnog suda Kosova, g.
Fejzullah Rexhepi,

Poštovani predsedavajući Sudskog saveta, g.
Albert Zogaj,

Uvaženi predsedavajući Tužilačkog saveta g.
Ardian Hajdaraj,

Uvaženi direktor Pravne akademije g. Fejzullahu,

Poštovani bivši glavni državni tužilac, g.
Aleksandar Lumezi,

Poštovani članovi Tužilačkog saveta Kosova,

Poštovani glavni tužioci i državni tužioci,

Poštovani administratori tužilaštava,

Poštovani učesnici,

Privilegija i zadovoljstvo mi je da Vam se u svojstvu vršioca dužnosti glavnog državnog tužioca obratim na Godišnjoj konferenciji tužilaca i da Vam se zahvalim što ste se odazvali pozivu da učestvujete na ovom značajnom događaju za instituciju državnog tužioca.

Održavanje Godišnje konferencije tužilaca na današnji datum takođe se poklapa sa datumom kada je naš narodni heroj Gjergj Kastrioti - Skenderbeu uspeo da ujedini kneževine u takozvanom Sporazumu iz Leže (2. mart 1444). Stoga, inspirisani ovim nacionalnim istorijskim datumom, želeli smo da zajedno sa vama obeležimo ovaj poseban događaj za Državnog tužioca, pokazujući na taj način svima da je sudska vlast jedinstvena i nedeljiva u zaštiti vrednosti i principa pravde u Republici Kosovo .

Naše jedinstvo postaje još značajnije kada na ovom putu imamo prijatelje, partnere i podržavatelje kao što su Sjedinjene Američke Države (SAD) i Evropska unija (EU), koji cene naše napore u jačanju vladavine prava i istovremeno su naši najjači zagovornici kad god postoji pokušaj narušavanja naše ustavne i pravne nezavisnosti.

Stoga, od početka ove konferencije, koristim priliku da izrazim svoju duboku zahvalnost na vašoj kontinuiranoj podršci u zaštiti demokratskih vrednosti i savremenih principa pravde, ovih vrednosti koje su oličene u Ustavu Republike Kosova.

Prošla godina je bila izazovna, ali je smatram i efikasnom za instituciju državnog tužioca. Institucija državnog tužioca je tokom 2023. godine primila 52.093 krivičnih predmeta-prijava, dok je uspela rešiti 41.973 krivičnih predmeta-prijava.

Na osnovu verodostojnih međunarodnih izveštaja i izjava zvaničnika javnih institucija Republike Kosovo, Kosovo je i u 2023. godini postiglo značajne rezultate u vladavini prava, gde državni tužilac ima odlučujuću ulogu u ovim uspesima. Stoga su ovi uspesi najbolji argument da čak i funkcioneri koji i dalje kritikuju državnog tužioca prihvataju uspehe našeg rada.

Sudske odluke u vezi sa optužbama koje su podneta sva osnovna tužilaštva i Specijalno tužilaštvo Republike Kosovo u 88,57% slučajeva okončane su osuđujućim presudama.

To pokazuje da su odluke sudova kao ustavno-pravnih institucija jedine institucije koje ocenjuju optužujuće akte tužilaca u krivičnom postupku.

Ove odluke najbolje dokazuju kvalitet optužujućih akata državnih tužilaca.

Ali ne treba biti samozadovoljan kvalitetom, jer ima još puno posla da se postigne još veći uspeh u izradi i dobrom zastupanju optužujućih akata na sudu.

Među ovim predmetima poseban značaj dat je predmetima korupcije i privrednog kriminala, gde je Državni tužilac u 2023. godini primio 1.182 predmeta za 2.192 lica u predmetima korupcije, gde je rešeno 920 predmeta sa 1.622 lica.

S druge strane, za predmete privrednog kriminala primljeno je 565 predmeta sa 703 lica, dok je rešeno 446 predmeta sa 583 lica.

Želim da skrenem pažnju da moramo biti proaktivniji, posebno u istragama slučajeva korupcije na visokom nivou, jer su posledice korupcije po društvo veoma velike.

Korupcija umanjuje mogućnosti evroatlantskih integracija Kosova, slabi kredibilitet građana u donošenju odluka, čini pravosuđe neefikasnim i ozbiljno šteti svim sektorima života, uključujući i strane investicije, pa je zanemarivanje postupanja u ovim slučajevima ne samo neprihvatljivo, već će i takođe biti kažnjivo i to ne može i dalje biti razlog za narušavanje ugleda državnog tužioca.

Za krivična dela organizovanog kriminala, Državni tužilac je u protekloj godini rešio 39 predmeta u kojima je umešano 129 lica. Takođe, identifikovano je 5 novih slučajeva, čime je broj identifikovanih slučajeva dostigao 89. Ovi slučajevi predstavljaju najteža krivična dela u Republici Kosovo.

Što se tiče ratnih zločina, iako su očekivanja u vreme UNMIK-a i EULEX-a bila veoma visoka, nije bilo zadovoljavajućih rezultata, ali su u Specijalnom tužilaštvu Republike Kosovo već preduzeti pozitivni koraci na jačanju Odeljenja za ratne zločine, podizanjem svih kapaciteta za istraživanje ovih slučajeva, u skladu sa Strategijom za istraživanje ratnih zločina, gde je samo u prošloj 2023. godini STRK rešio 20 takvih slučajeva.

Državni tužilac je tokom 2023. godine ozbiljno tretirao slučajeve terorizma, gde su rešena 24 slučaja sa 26 lica.

Po prvi put smo postigli dobar uspeh i u oblasti zamrzavanja, sekvestracije i konfiskacije, gde je vrednost imovine koja je zamrznuta i oduzeta tokom 2023. godine iznosila blizu 88 miliona evra (87.847.342,23 evra), dok je konačna vrednost konfiskacije od strane suda iznosila ukupno blizu 24 miliona eura (23.594.635,64 evra).

Dakle, ukupna vrednost zaplenjene, zamrznute i konfiskovane imovine je bila preko 111 miliona evra (111.441.977,87 evra).

Kada je reč o sekvestraciji i oduzimanju, moram reći da nas čeka još dosta posla, mora biti vrlo jasno da se moraju oduzeti sredstva kojima je krivično delo počinjeno i ona koja su pribavljenia krivičnim delom.

Koristim ovu priliku da vas obavestim u vezi sa oduzimanjem i vraćanjem oduzete imovine postoji novi Pravilnik o vraćanju oduzete imovine koja je stupio na snagu u februaru ove godine, a na osnovu koje je utemeljena Kancelarija za vraćanje imovine pri Kancelariji Glavnog državnog tužioca, koji će Vam biti na raspolaganju da Vam pruži pomoć i savet, kao i da pomogne i podrži naše međunarodne partnere u slučajevima kada im je potrebna pomoć i savet u vezi sa povraćajem imovine.

Državni tužilac se prioritetski bavio i predmetima trgovine ljudima, gdje su tokom 2023. godine rešena 52 slučaja sa 80 lica.

Što se tiče slučajeva nasilja u porodici, državni tužilac je u izveštajnom periodu rešio 3.069 predmeta u kojima je bilo umešano 3.450 lica.

Takođe, državni tužilac je obratio pažnju na alternativne postupke, rešavajući 2.746 predmeta sa 4.154 lica, dok je kaznenim nalogom rešen 2.651 predmet.

Postignut je uspeh i u tretmanu predmeta u kojima su postojale optužnice i predlozi za izricanje mera obaveznog tretmana, rešeno je 18.298 takvih predmeta.

Čak je i Kancelarija za zaštitu i pomoć žrtvama, koja radi u okviru Kancelarije glavnog državnog tužioca, pružala usluge i pomoć žrtvama zločina, obrađujući ukupno 2.903 predmeta.

Međutim, ne mogu da prođem a da ne ponovim svoj stalni zahtjev o potrebi povećanja kapaciteta KZPŽ-a, posebno povećanja broja zaštitnika žrtava, jer je sa sadašnjim brojem nemoguće pružiti stručnu pomoć svim žrtvama zločina.

Izazov za ugled državnog tužioca je i veliki broj predmeta sa nepoznatim izvršiocima krivičnih dela - registar PPP, jer uspeh zavisi uglavnom od rada kosovske policije i drugih organa za sprovođenje zakona, o čemu smo govorili u kolegijumu koje smo zajednički održali u svakom tužilaštvu, predložićemo Tužilačkom savetu Kosova da preuzme praksu nekih zemalja EU, formirajući poseban registar za ove slučajeve, koji čekaju postupanje Policije Kosova i drugih organa za sprovođenje zakona, tako da se ne računaju kao nedovršeni predmeti, koji kvare sliku o radu državnog tužioca.

Želim da kažem da je zajedničkim radom tužilaca i policijskih istražitelja, kao i drugih institucija za provođenje zakona, poslata jasna poruka svim pripadnicima kriminalnih grupa, da će ih državni tužilac zajedno sa ovim institucijama u svakoj prilici i bilo kada goniti.

Svesni smo da pretnje pravosuđu i sigurnosti, a posebno one koje proizilaze iz organizovanog kriminala, terorizma i pranja novca, ne može rešiti jedna država sama, stoga nam je potrebna regionalna i međunarodna saradnja, jer smo videli da se ova krivična dela prevazilaze državne granice i predstavljaju opasnost i za našu zemlju. To nije samo izazov, već i obaveza naše države. Stoga smo spremni na kontinuiranu

saradnju sa našim međunarodnim partnerima, posebno sa SAD i EU.

Činjenica da imamo podršku međunarodnih partnera, posebno Sjedinjenih Američkih Država, daje nam za pravo verovati da će naša saradnja u budućnosti dati konkretnе rezultate u jačanju vladavine prava.

I ovoga puta želim da se posebno zahvalim civilnom društvu koje je često imalo konstruktivne stavove za zaštitu nezavisnosti Tužilaštva. Ovakvi stavovi su bili i biće podsticaj za poboljšanje našeg ugleda i rad u interesu građana i pravde.

Takođe želim da istaknem da profesionalni odnosi sa medijima i javnim mnenjem nisu samo naša obaveza, već i potreba vremena, jer jedino tako možemo poboljšati ugled državnog tužioca, koji je, prema najnovijim saznanjima, Prema izvještajima UNDP-a, zabeležio značajan porast, ali moramo nastaviti raditi na tome da ovaj ugled bude na još zadovoljavajućem nivou. Sada građani i mediji imaju priliku da se u realnom vremenu informišu o važnim aktivnostima državnog tužioca na svim nivoima putem web stranice i društvenih mreža.

Poštovani tužioci

Želim da ova konferencija apeluje na vas da održite svoju profesionalnu nezavisnost, da budete nepristrasni i da se borite protiv svakog pokušaja koji pokušava da ospori vašu nezavisnost i nepristrasnost, zapamtite svoju zakletvu da ćete postupati samo na osnovu ustava i zakona na snazi, verujte Vaši postupci će pomoći državi i građanima Republike Kosovo, čiji ste deo i Vi i budućnost Vaše dece.

I na samom kraju, želim i nadam se da ćemo što pre imenovati glavnog državnog tužioca sa punim mandatom, koji bi trebao imati svu našu podršku da instituciju državnog tužioca vodi do još većih uspeha.

Hvala na pažnji!

Održava se godišnja konferencija tužilaca

Priština, 2. mart 2024

Pod pokroviteljstvom V.D. glavnog državnog tužioca, g. Besima Kelmendi, danas je održana godišnja konferencija tužilaca Republike Kosovo.

Na ovom posebnom institucionalnom događaju Državnog tužioca, koji je najvažniji godišnji događaj tužilačkog sistema učestvovali su Američki ambasador na Kosovu, g. Jeffrey M. Hovenier, šef Kancelarije EU na Kosovu, ambasador Tomáš Szunyog, Predsednik Vrhovnog suda Kosova, g. Fejzullah Rexhepi, predsedavajući Tužilačkog saveta, g. Ardian Hajdaraj, predsedavajući Sudskog saveta, g. Albert Zogaj, direktor Pravne akademije, g. Enver Fejzullahu, bivši glavni državni tužilac, g. Aleksandër Lumezi, članovi Tužilačkog saveta Kosova, glavni tužioci i državni tužioci i rukovodioци i službenici administrativnog osoblja tužilačkog sistema.

Između ostalog, pored prigodnih izlaganja u prvom delu konferencije, u drugoj sesiji bilo je zanimljivih izlaganja o unapređenju i jačanju procesa rada u sistemu tužilaštva.

Ovom prilikom, tužilac u Kancelariji glavnog državnog tužioca, g. Bahri Hyseni, predstavio je ciljeve Državnog tužioca za 2024. godinu i funkcionalnost Kancelarije za povraćaj imovine, zatim je zamenik glavnog tužioca STRK-a, g.

Valdet Gashi, predstavio je stupanje na snagu Zakona o specijalnom tužilaštvu Republike Kosova i aspekte ovlašćenja ovog tužilaštva, tužilac u kancelariji glavnog državnog tužioca, g. Shqipdon Fazliu, bavio se zaplenom i konfiskacijom u krivičnom postupku i sproveđenje Zakona o proširenim ovlašćenjima za oduzimanje, Shqipdon Fazliu, dok je predsednik Udruženja tužilaca Kosova, g. Naim Abazi, predstavio nacrt Statuta Udruženja tužilaca Kosova, gde su ovaj nacrt, tužioc i jednoglasno usvojili, dok je pravni savetnik američke ambasade na Kosovu, gospodin John C. Hanley, predstavio program Wake.

Konferencija tužilaca je tradicionalna godišnja manifestacija koju organizuje Glavni državni tužilac.

V.D. Glavnog državnog tužioca deo međunarodne konferencije „Jačanje odgovornosti – Napori za jačanje protiv korupcije na Zapadnom Balkanu“

Tirana, 5. mart 2024

Vršilac dužnosti glavnog državnog tužioca, g. Besim Kelmendi, učestvovao je na Međunarodnoj konferenciji „Jačanje odgovornosti – Napori za jačanje protiv korupcije na Zapadnom Balkanu“, održanoj u Tirani u organizaciji Globalne inicijative protiv međunarodnog organizovanog kriminala, državnog ministra za javnu upravu i borbu protiv korupcije i Ministarstvo pravde Republike Albanije.

Tokom svog obraćanja na ovoj Konferenciji, V.D. glavnog tužioca Kelmendi govorio je prisutnima o nizu pozitivnih koraka koje je institucija državnog tužioca preduzela u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala poslednjih godina, proaktivnom pristupu tužilaca u zamrzavanju i sekvestraciji imovine, pri čemu je naglasio da je

samo u prošloj godini zamrznuto, oduzeto i konfiskovano preko 111 miliona eura imovine, o osnivanju Kancelarije za povraćaj imovine i saradnju sa drugim državama na povraćaju imovine stečene krivičnim delima, kao i stvaranje baze podataka za krivične istrage o inteligentnim podacima, platforme koja će stvoriti mogućnosti za verifikaciju imovine svakog građanina Republike Kosovo.

Takođe, V.D. glavnog državnog tužioca je govorio i o ulozi i funkciji uzbunjivača u javnim institucijama u prijavljivanju korupcije i kršenja zakona, primeni zakona o disciplinskoj odgovornosti sudija i tužilaca kao efikasnem mehanizmu za sprečavanje i suzbijanje negativnih pojava, korišćenje elektronskog sistema za upravljanje predmetima (SMIL), kao sistema koji je unapredio rad tužilaca, kao i saradnju sa civilnim društvom u obrani vrednosti institucionalne nezavisnosti i jačanju vladavine prava.

Na međunarodnoj konferenciji „Jačanje odgovornosti – Napori za jačanje protiv korupcije na Zapadnom Balkanu“, učestvovali su predstavnici institucija krivičnog pravosuđa i agencija za sproveđenje zakona iz zemalja Zapadnog Balkana, vladinih institucija, predstavnici međunarodnih i regionalnih organizacija, akademskog sveta, civilno društvo, mediji i dr., gde se razgovaralo o pitanjima napretka i zajedničkim izazovima vezanim za jačanje odgovornosti, kulturu integriteta u javnim institucijama i borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala.

V.D. Glavnog državnog tužioca je ugostio predstavnike tima za ocenjivanje INL za Sektor pravde na Kosovu.

Priština, 12. mart 2024

Vršilac dužnosti glavnog državnog tužioca, g. Besim Kelmendi, primio je danas na radnom sastanku predstavnike tima za procenu INL za sektor pravde na Kosovu, na čelu sa g. Michael Wasco, višim savetnikom za pravosuđe u Birou za međunarodne narkotike i poslove sprovođenja zakona koji je u okviru Američki Stejt department i gdјu. Dafina Bardhi – Redxhpi, programski specijalista u INL u Ambasadi SAD na Kosovu.

Tokom ovog sastanka, V.D. glavni tužilac Kelmendi upoznao je prisutne sa ulogom, strukturom, radom i ovlašćenjima institucije Državnog tužioca.

Takođe, glavni tužilac Kelmendi je tokom ovog sastanka govorio i o razvoju procesa ocenjivanja rada glavnih tužilaca i državnih tužilaca,

procedurama napredovanja u karijeri, kao i funkcionisanju disciplinskih mehanizama, odnosno procedura za pokretanje predmeta protiv tužilaca.

Tema zajedničkih diskusija na ovom sastanku bila je kontinuirana podrška Ambasade Sjedinjenih Američkih Država datoj instituciji Državnog Tužilaštva u cilju jačanja vladavine prava u Republici Kosovo.

Na kraju sastanka V.D. glavni državni tužilac, g. Besim Kelmendi se zahvalio g. Wasco na poseti Kancelariji glavnog državnog tužioca, gde je visoko cenio kontinuiranu pomoć i podršku Ambasade Sjedinjenih Američkih Država za potrebe tužilačkog sistema.

Predsedavajući Tužilačkog saveta Kosova je posetio Kancelariju glavnog državnog tužioca

Priština, 13. mart 2024

U okviru inicijative za posetu tužilaštima u zemlji, predsedavajući Tužilačkog saveta Kosova (TSK), g. Ardian Hajdaraj, zamenika predsedavajućeg TSK-a, gđa. Jehona Grantolli i generalni direktor Sekretarijata TSK-a, g. Sami Istrefi, obavili su službenu posetu Kancelariji glavnog državnog tužioca, gdje ih je primio V.D. glavnog državnog tužioca, g. Besim Kelmendi.

U početku je glavni tužilac Kelmendi upoznao prisutne sa radom Glavnog državnog tužilaštva u rešavanju predmeta koji spadaju u nadležnost ovog tužilaštva, saradnji sa međunarodnim partnerima, implementaciji SMIL-a, a bilo je i osvrta na potrebe koja ima Kancelarija glavnog

državnog tužioca radi ispunjavanja ustavnog i zakonskog mandata.

Sa druge strane, predsedavajući TSK-a i nosioci funkcije Tužilačkog saveta koji su bili u njegovoj pratišnji obavestili su V.D. glavnog državnog tužioca o svojim ciljevima, kao što je unapređenje transparentnosti u tužilačkom sistemu kroz objavljuvanje odluka o disciplinskim predmetima, te evaluacije rada, implementacije plana bezbednosti u svim tužilaštвима, kao i planova kapitalnih ulaganja koji će unaprediti proces rada u Kancelariji glavnog državnog tužioca i drugim tužilaštвимa.

Na kraju, predsedavajući TSK-a g. Hajdaraj, zamenica predsedavajućeg TSK-a, gđa. Grantolli i generalni direktor Sekretarijata ponudili su institucionalnu spremnost da podrže Kancelariju glavnog državnog tužioca u ostvarivanju ciljeva Plana rada za 2024. godinu.

V.D. Glavnog državnog tužioca i ambasador Kraljevine Holandije razgovaraju o jačanju vladavine prava

Priština, 13. mart 2024

Vršilac dužnosti glavnog državnog tužioca, g. Besim Kelmendi, primio je na radnom sastanku ambasadorku Kraljevine Holandije na Kosovu, Njenu Ekselenciju, gđu. Carin Lobbezoo.

Tokom ovog sastanka, V.D. Glavnog državnog tužioca i holandski ambasador razgovarali su o pitanjima koja se odnose na vladavinu prava, odnosno o posvećenosti institucije državnog tužioca u borbi protiv korupcije.

Svakodnevni izazovi u radu tužilaca, napredak reformi koji proizilaze iz zajedničke deklaracije o opredjeljenju pravosudnih institucija, mogućnost održavanja programa obuke za tužioce i druga stručna pitanja od zajedničkog interesa bili su takođe predmet zajedničkih razgovora.

Na kraju, V.D. glavnog državnog tužioca, g. Besim Kelmendi, zahvalio se ambasadorici Kraljevine Holandije, gđi. Carin Lobbezoo, za pomoć koju je ova država davala i pruža kontinuirano za tužilački sistem Republike Kosovo.

Državni tužioci, administratori, stručni saradnici i pravni službenici održali su sastanak sa predstavnicima tima za evaluaciju INL-a za sektor pravde na Kosovu

Priština, 15. mart 2024

Predstavnici tima za procenu INL za sektor pravde na Kosovu, na čelu sa g. Michael Wasco, višim savetnikom za pitanja pravosuđa u Birou za međunarodne narkotike i poslove sproveđenja zakona koji se nalazi u okviru Stejt departmenata SAD i gđa. Dafina Bardhi – Rexhepi, programski specijalista u INL u Ambasadi SAD na Kosovu, boravili su danas u radnoj poseti Kancelariji glavnog državnog tužioca.

Isti su održali odvojene sastanke sa državnim tužiocima, administratorima, stručnim saradnicima i pravnim službenicima tužilaštava.

Tokom ovih sesija vođeni su razgovori vezani za stručna pitanja iz oblasti vladavine prava, odnosno angažovanje državnih tužilaca u borbi protiv raznih krivičnih dela, unapređenje i razvoj tužilačkih kapaciteta, održavanje programa obuke koji unapređuju procese rada kao i izazove sa kojima se susreću tužioci, administratori, stručni saradnici i pravni službenici u svakodnevnom radu.

Program za međunarodne narkotike i sproveđenje zakona (INL) podržava programe za modernizaciju institucija za sproveđenje zakona u Republici Kosovo, za borbu protiv korupcije i poboljšanje usluga za građane.

**Čestitka V.D. glavnog državnog tužioca, g.
Besima Kelmendi, katoličkim vernicima
povodom Uskrsa**

Priština, 31. mart 2024

Dragi katolički vernici koji slave Uskrs,

Vrednosti koje praznik Uskrsa nosi podstrek su svakom verniku i dobromernom čoveku da veruje u dobro, da se nada budućnosti i radi na jačanju mira, jer je tako moguće izgraditi prosperitetno društvo na osnovu čega leži pravda.

Ovakvi praznici daju energiju i svima prenose pozitivne poruke. Stoga, u duhu ovoga, želim da radost, nada i dobrota prevladaju u vašim domovima i porodicama!

Sretan Uskrs!

S poštovanjem,

Besim Kelmendi

V.D. glavnog državnog tužioca

